

25.1.2023

LAUSUNTO

naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalta

talousarvion valvontavaliokunnalle

vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021, pääluokka III – Komissio ja toimeenpanovirastot(2022/2081(DEC))

Valmistelija: Monika Vana

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa talousarvion valvontavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvo ja eriarvoisuuden poistaminen ovat keskeisiä arvoja, joihin unioni perustuu, ja että unioni on sitoutunut edistämään sukupuolten tasa-arvoa ja sen valtavirtaistamista kaikissa toimissaan, kuten SEUT-sopimuksen 8 artiklassa on vahvistettu;
- B. ottaa huomioon, että parlamentti on toistuvasti pyytänyt komissiota edistämään sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen, sukupuolitietoisien budjetoinnin ja sukupuolivaikutusten arviointien käyttöä ja panemaan ne täytäntöön kaikilla unionin politiikan aloilla;
 1. korostaa, että sukupuolinäkökulma olisi varmistettava kaikilla politiikanaloilla ja sisällytettävä niihin erityisesti, kun otetaan huomioon erilaisten ilmasto- ja energiakriisien sekä yhteiskunnallisten kriisien moninaiset sukupuolisidonnaiset vaikutukset, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien, erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien, heikentäminen useissa jäsenvaltioissa ja maailmanlaajuisesti; kehottaa siksi jälleen toteuttamaan sukupuolitietoista budjetointia koko talousarviomenettelyn ajan; korostaa sukupuolitietoisien budjetoinnin merkitystä kaikissa elpymis- ja lieventämistoimissa, jotta voidaan hyödyntää EU:n ohjelmia sukupuolivaikutusten lieventämisessä erilaisten kriisien yhteydessä;
 2. toistaa huolensa oikeusvaltioperiaatteeeseen kohdistuvien hyökkäysten sekä sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien heikentymisen välisestä yhteydestä; kehottaa komissiota vahvistamaan oikeusvaltioperiaatetta unionissa ja siten suojelemaan perusoikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa käyttäen oikeusvaltioperiaatetta koskevaa ehdollisuusmekanismia, kun on kyse EU:n varojen saannista, mukaan luettuna oikeudelliset ehdotukset, joilla pyritään suojelemaan EU:n talousarviot, jos oikeusvaltioperiaatteeeseen noudattamiseen kohdistuu yleisiä puutteita ja ihmisoikeuksia, mukaan lukien naisten oikeudet, ja Euroopan unionin perusarvoja rikotaan; kehottaa siksi komissiota tutkimaan niiden henkilöiden ydintehtävää, joille EU:n varoja on myönnetty, ja epäämään rahoituksen toimijoilta, jotka pyrkivät käyttämään EU:n varoja ihmisoikeuksien, erityisesti naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon, heikentämiseen;
 3. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen julkaisemassa erityiskertomuksessa nro 10/2021¹ vahvistettiin, että unionin talousarviosyklissä ei oteta vielä asianmukaisesti huomioon sukupuolten tasa-arvoa ja että komissio ei ole täyttänyt sitoumustaan sisällyttää sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen unionin talousarvioon;

¹ Euroopan tilintarkastustuomioistuin, Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen EU:n talousarvioon: aika siirtyä sanoista tekoihin, erityiskertomus nro 10, 2021, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2021.

4. pitää myönteisenä, että sukupuolten tasa-arvo ja sen valtavirtaistaminen ovat yksi unionin rahastojen monialaisista periaatteista vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehityksessä ja elpymis- ja palautumistukivälineessä, ja kehottaa ottamaan käyttöön sukupuolivaikutusten arviointeja, tavoitteita ja seurantaa, kuten tilintarkastustuomioistuimen kertomuksessa esitetään;
5. suhtautuu myönteisesti komission työhön, joka koskee uutta luokittelua unionin menojen sukupuolivaikutusten arvioimiseksi; kehottaa komissiota varmistamaan, että tässä luokittelussa keskitytään kuvaamaan tarkasti ja kattavasti ohjelmien vaikutusta sukupuolten tasa-arvoon; palauttaa mieliin, että vuonna 2021 pandemia lisäsi rakenteellista sukupuolten eriarvoisuutta ja vaikutti suhteettomasti naisten työllisyyteen ja erityisesti epävirallisessa taloudessa ja epävarmoissa työolosuhteissa työskenteleviin naisiin; painottaa, että naisten ja miesten olisi hyödyttävä tasapuolisesti elpymis- ja palautumistukivälineestä, erityisesti kun otetaan huomioon unionissa vallitseva 13 prosentin suuruinen sukupuolten palkkaero;
6. korostaa, että on tärkeää käyttää Euroopan rakenne- ja investointirahastoja, kuten Euroopan sosiaalirahasto plussaa (ESR+), sukupuolten tasa-arvon, naisten työllisyyden ja työmarkkinoille pääsyn sekä päivähoitopalvelujen ja pitkäaikaishoitopalvelujen saatavuuden edistämiseen;
7. korostaa, että on tärkeää vahvistaa Daphne-erityisaloitetta lisäämällä sen resursseja erityisesti toimenpiteisiin, joilla torjutaan kaikilla tasoilla naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa kaikenlaista sukupuolistunutta väkivaltaa asetuksen (EU) 2021/692 7 artiklan 6 kohdan mukaisesti, ja uhrien asianmukaiseen tukemiseen;
8. pitää valitettavana, että sukupuolten tasa-arvoa koskeville toimenpiteille ei ole erityisiä budjettikohtia erityisesti Daphne-ohjelmassa, mikä johtaa avoimuuden ja vastuuvollisuuden puutteeseen;
9. on erittäin huolissaan paljastuksista, jotka koskevat komission reaktiota toimielimessä vuonna 2015 tapahtuneeseen raiskaukseen, jonka seurauksena komissio pidätti virkamiehen virantoimituksesta ja tuomitsi hänet mutta jatkoi hänen palkkansa maksamista pitkän oikeudenkäynnin ajan; kehottaa komissiota vahvistamaan pöytäkirjaa sen varmistamiseksi, että tällaisissa tapauksissa komissio lopettaa palkanmaksun kokonaan; kehottaa komissiota lisäämään pöytäkirjaansa uhrien oikeuden saada psykologista ja muuta tukea; kehottaa komissiota varmistamaan, että kaikki voimassa olevat säännöt takaavat nollatoleranssin kaikenlaisille väärinkäytöksille ja täyden tuen kaikille uhreille; muistuttaa komission velvollisuudesta ottaa käyttöön kaikki tarvittavat toimintapolitiikat kaikenlaisen häirinnän ja väkivallan ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	25.1.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 24 - : 6 0 : 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Simona Baldassarre, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Karen Melchior, Johan Nissinen, Carina Ohlsson, Sirpa Pietikäinen, Samira Rafaëla, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Michal Šimečka, Sylwia Spurek, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Sylvie Brunet, Virginie Joron, Marina Kaljurand, Predrag Fred Matić
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Paola Ghidoni

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

24	+
PPE	Isabella Adinolfi, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Lukacijewska, Sirpa Pietikäinen, Christine Schneider, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Renew	Sylvie Brunet, Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Michal Šimečka
S&D	Robert Biedroń, Viliija Blinkevičiūtė, Marina Kaljurand, Predrag Fred Matić, Carina Ohlsson, Evelyn Regner
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek,

6	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Simona Baldassarre, Paola Ghidoni, Virginie Joron

1	0
NI	Livia Járóka

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää